

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O. 13394

VINTER

David Ignatoff

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אָוֹ בְּרִיכַת עֲזָרָן

הַיְלָדֶת
הַמְּלֵאת
אֲוֹ בְּרִיכַת עֲזָרָן

רְפָבָטְשָׁר

בְּרוּקָה מִן
פִּסְכָּרְסֶטֶל בְּיַם

Copyright, 1921

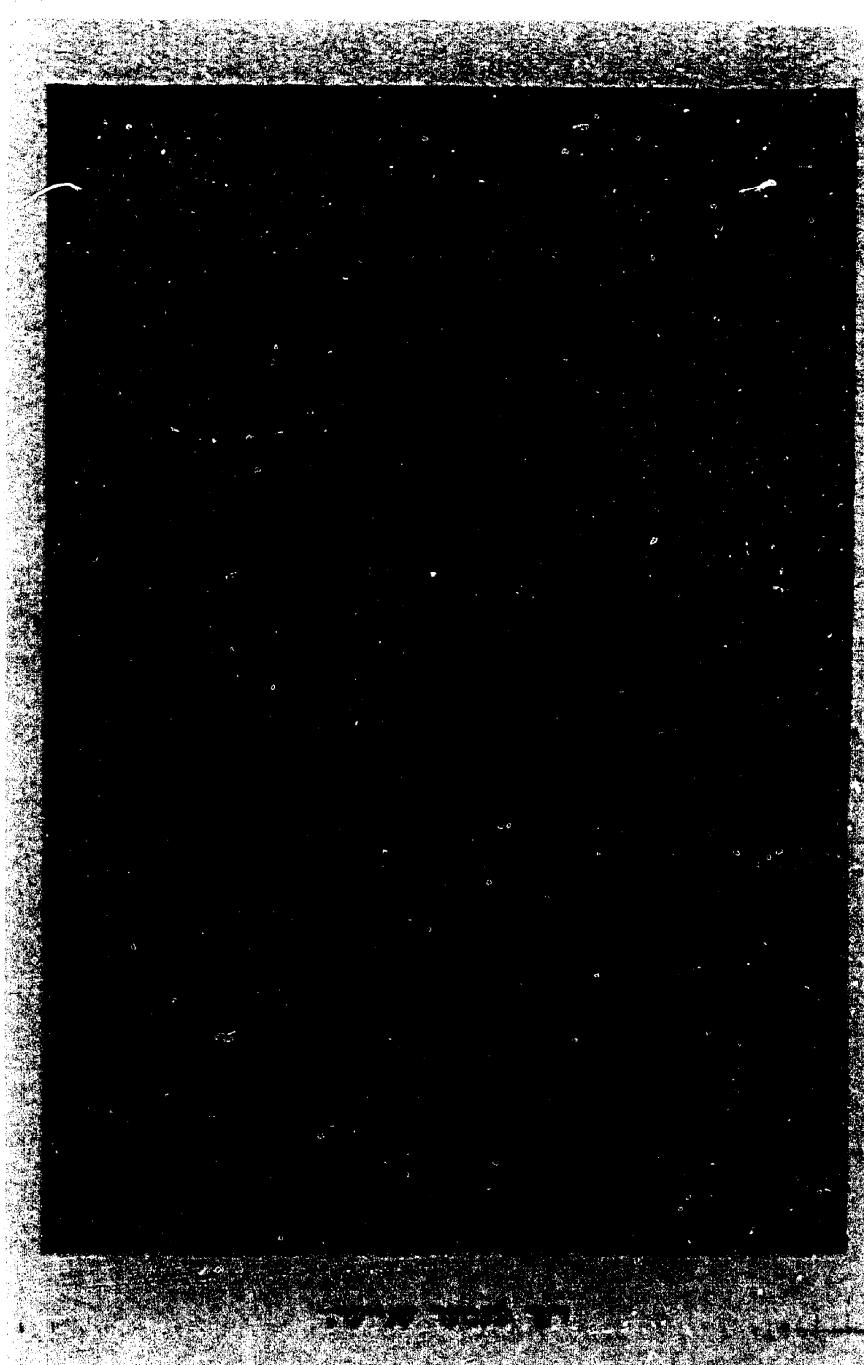
by

Farlag America

פָּרְלָג אֲמֻרָה

צָנְטָרָלֶעָ יִדּוּשׁ פִּיכְלִיאַטְעַם
אַזְ פַּרְעָסֶעָ אַרְבָּיזָה

דאם אונקיטען פון זוינטער

אט הערט והענין דעם אונקיטען פון זוינטער :
אטאל, זען דער ריביכער זואלאַלָּא — דער זומען
— האט זיך דאס ערשותן מאָל דערפֿילָט טיה, האט ער
זיך פֿאָרְקִילְבּעָן אוֹיֶךְ די בערט. פון דאָרטען האט ער
גּעוֹזָרְפּעָן זוּינָעַ לְעַצְמָעַ בְּלִיקְעָן צוֹ דער ערְד אַנְהָן האט
זענְעַנְעַנְדִּיגְן זיך אַגְּנְעַרְפּּעַן :

— עדְ ! אַיך מָנוּ גַּהֲנָן, אַיך בֵּין מָדָ ? עַס וּוְאַט
אוֹיֶךְ מָדָ אַכְּבָּט פּוֹן גַּאֲלְדָעָנָע אַוְן רְוִיטָע בְּלַעַטְעָד. אַיך
לְאָוּ דִּיר אַיבְּכָּר טִיְּנָן זָוָן, טִיְּנָן גַּהֲזָטָק גַּאֲלְדָעָגָעָם פּוֹרָד
גּוּלָל : קִרְקִיקִי, זַי זְוַעַט דִּיר אוֹיֶךְ אוֹיֶךְ זוּוּיְטָעָד בְּתָעָנִי
גּוּנָן פָּאָר יְעַדְעָן טָאגְן אַ נְיִיעָם מְאָרְבָּגָעָן, אַוְן יְעַדְעָן
אוֹוּעָנְטָז וּוְעַט זִיךְ אַיְיךְ אוֹיֶךְ זוּוּיְטָעָד אַיר גְּרוּזְעָד גַּאֲלָּא
דְּעַנְעָד עַק אַנְטְּשָׁעָפָעָן אָן דִּיר אַוְן זְוַעַט דִּיךְ מְיֻטְשָׁלְעָפָעָן
אַוְן דָּעָר וּוְעַלְטָ פּוֹן נָאָכָט, אַיְיךְ דָּעָר וּוְעַלְטָ פּוֹן רָוּ אַוְן
פְּרִידְעָן.

אַוְן זְואַלְאַלָּא דָעָר זְוּמָעָן האט זִיךְ אַרְיִינְגְּנְעַלְיִינְט
אַיְיךְ זִיְּן בְּעַט פּוֹן גַּאֲלְדָעָנָע אַוְן רְוִיטָע בְּלַעַטְעָד. חַאְבָּעָן
אִים דִּי בְּלַעַטְעָד גַּעַנְטָמָע אַיְינְדָעָקָעָן. אַוְן וּמָעָן זַי
הַאֲבָעָן אִים אַיְנְגָאנְצָעָן פְּאַרְדוּקָט, אַיְיךְ צוֹ דָעָר עדְ
גּעַקְוּטָעָן דָעָר וּוְילְדָעָר זְוַאְרוֹזְוֹאַיְיךְ אַוְן זִיךְ גַּעַנְטָמָע
שְׁפָלָעָן אַיבְּרָעָן קָאָט פּוֹן זְואַלְאַלָּא דָעָם זְוּמָעָר.

— וּוְעָר אַיְיךְ זְוַאְרוֹזְוֹאַיְיךְ ?
ער אַיְיךְ דָעָר שְׁטוּרָעָסְ-שְׁפָלָעָר. ער אַיְיךְ אַלְאַגְּנָעָר

נְאָלָד אַוְן זַיְּלְבָּעָר אַוְן בְּרִילְיאַנְטָעָן

און א דינער. ער האט א פידעל און א סמייק. שפֿלט ער — געטען זוינטען בלאוזן, געטען ביימער רעדען. און וווען די לוחט איז הורבעגעטען ער בעזען פֿן דעם שטראעם-שפֿלער זויאזוזאָדָה. איז צו דער ער געטען דער זויסער פֿעטער שנייער מיט די צוויי צעישראָלטַע זילבער הערגער.

— וווער איז דער פֿעטער שנייער?

— ער איז דער שטראַיְטַע פֿן די זויסען זוינטער געטען. ער איז א ליכטינער, ער איז א שטַלְעָד און א גוטער.

און עם איז געווין, זווען דער ליכטינער פֿעטער שנייער האט צום ערשטען טאל איבערגעדעקט מיט זיין זויסע געטען די גרויסע גרויז וועלט און די צע שטערטען גיטער פֿן דעם רייכען זואַלְאַלאָ דעם זיך מע, האט ער אויפֿ די זוועגן הערזען אַקלִין און הילפֿלאָ קינד. דאס איז געווין קרייך-קרייך פראָסָט. דער גוטער פֿעטער שנייער האט דאס קינד אַגענטען בײַם העטעל און געפרענק:

— וווער ביסטו, קינד?

קרייך-קרייך-פראָסָט האט נאָך אַבעער רעדען ניט געקאנט. האט אים דער פֿעטער שנייער גענווען אויף זיגע הענט און געבראָבָט צו זיך אַין הויז. האט אים געגעבען ברויט און זאלִיך אַחֲן פֿאטַעַרְלִיבָעַן, איז פראָסָט פֿון דעם געוואָקָען, ביז ער איז גרויס און שטַאַרְקַע געזאָרָעַן, ביז זיין אַטְעַטְמַעַן האט געטען ער בעזען טיבָען, באָהערשען דערפֿער און פֿעלְדָעַר אַז שטַעַטַע.

א ווינטערנאמט אין זאנַּקָּאַדְטָלָאנְד פֿאָרָק

א בלויין, פרישע זוינטערנאמט.

אין עם ציט זיך א זוינט זוינט אויף טילען, איז
בערג איז בערג, שטראַلت, איז דער בלויינד נאכט
אַריין.

די נאכט הויבט זיך זיבעה, שטייל ביז צום זוינטערנאמט
הימעל; ציט זיך, פרעט זיך צום פֿאַרְשְׁטָעַרְנָטְעַן
בלויין יט.

עם ברענט דער פראָסט, גִּינְזְּבָּלְטִינְגְּט איז דער
נאכט-בלויינד לויפט, פֿאַרְשְׁטָאָפְּט דעם אַטְעַט, מַאֲכָט
פֿידְלָעַן דעם שניי אַונְטָעַר די פִּיכְט. איז עם שטראָקָט
די אַדְעָתָעַן, ציט איז די מַיסְקוֹלָעַן, קְרַעְפְּטִינְגְּט דעם
בלוט, — פֿילְסְטָטְרָאָסְטִיג, ברעגענְדִּינְג.

בערג זוינט, טיט בייטער נאָקְעַטָּע, פֿאַרְשְׁנִינוּטָע,
הויבען זיך דא איז דאָרט, שטילע, לעבעדיינָע, חֶבְרָן
זיך צופְּרִידְעַן מיט דער קְרַעְפְּטִינְגָּה, טִיפְּעַד בְּלוּקִיט
זָאָס אַחְוָת זוי, זָאָס אַיבָּעָר זוי: —

— זוי גִּינְרִיסְט, דז קְרַעְפְּטִינְגְּ-בלויין זוינטער-
נאָכָט! זוי גִּינְרִיסְט! איז דער שטראָקָעַר רֵיז, דער
קרִיק-קרִיק-פרָאָסְט, קְלָאָפְּט אָפְּט דעם עַרְשְׁטָעַן, נְעַר
סְטוּעַן באָרג איז פְּלִיעַץ:

— וּאוֹיל, וּאוֹיל, מִין קִינְד! — וּאוֹיל! — איז
שְׁפָאָגָט זוינטער.

איז ערגען, אַיבָּעָר זוינטער זוינט ערְּלָעָר, זָאָס
בִּים סְאָמָע בְּרַעְגְּ הַיְמָעַל הוֹיבַט זיך אויף דער גַּטְעַר

נְאָלָד אַז זַיְלְבָּעָר אַז בְּרִילְיָאַנְטָעַן

פעטער-שניעד מיט זיינע צעטפינטע זוייסע זוינבעד
געטען אין די העט. מיט זיינע צויזי הערנעדיגע
זילבער שטראלען אויפֿן קאָפּ.

* * *

נידיגעה, צוישען די בער, אויפֿן איזודאנד
גלאיטשען זיך חברה, פרישע זינגע, זואָרטען זיך איבער
סיט ווערטער, טומלען, לויינען; יצנען זיך איבערן זיך
אייז. עם קומען נאָך אַלְין נײַע אין נײַע זעבען זיך
אייך די בעק, אַרום ברעג, טווען אויף ניך אַן די שטראָ
לענע גלאיטשערם; העלפּען אויך זוייעדע מײַלְאָך.

און אָוֹ מעָן גלאיטשט הוֹך דעם ערשטען ראנֶה,
זוערט מיטאָטָל ווֹאָרים. — ווֹאָרטפּט מעָן אַרטָָט פָָז
זיך די אַיבָָערשָׂטָע זוֹינטער-קְליִידָעָה, דערפּילט מעָן
מיטאָטָל לְיִבְּתָה, אָוֹוֹ פָָאָרְנוֹגְּנְעָדְגְּרָיְינְגָּה, כָּאָטָָש
פְּלִיְּ! פְּלִיט מעָן אַיבָָערן זיך אייך די גָּוֹט גַּעֲשָׂאָרְפָּעָן,
בלאָקָע גלאיטשערם. שנעל אָוֹן שְׁנַעַלְעָה, אַיִּינָס הַנִּיְּ
טָעָרָס אַנדָּרָע, אַיִּינָס פָּאָר סְּאָגְּדָעָן, אָטָּט נָאָר צְוָאָז
מעָן; אַיִּינָעָר אָנֶה דעם צְיוּיְשָׁעָן, אַיִּינָעָר אָנֶה דעם צְוָוָיָּה
טָעָק אָוֹן אַלְאָגָעָה, לְאָגָעָר קִיְּטָה, אָוֹן אָטָּט — הַאָנָטָ
אַיְּן הַאָנָטָט, וְיַיְּ אַלְעַבְּדִינָעָר פָּאָרְקָאָן... אָוֹן
עם צְעָוָאָרְטָעָן זיך די בְּלוֹטָעָן אַלְעָן פרישעָר,
לְעַבְּדִינָעָר, זְוִינָעָר צְוָרְדִּיעָן די הוֹיט פָּז די
קְרִיעָטִינָע, זְוִינָעָר לְיִבְּהָר, וְוַעֲרָעָן צְעָפְּלָאָמְטָע בְּאָקָעָן
לְיִזְעָנָשָׂאָפְּלִיךְ גַּעֲקוֹשָׂט, גַּעֲבִיסָעָן פָּז דעם שְׁאָרְטָעָן
פְּרָאָסָט; די בְּרוֹסָט אַטְמָעָט פְּרָיָה, פְּרָץ, גַּעַדָּן; דָּאָס
הַאָרֶן קְלָאָפְּט טְוִינָעָר, שְׁטָאָרְקָעָר אָוֹן אַלְעָן בְּרַעֲגָעָן
דִּינָעָר, שְׁטָאָרְקָעָר רַיִּיצָט דָּעָר שְׁטָאָרְקָעָר פְּרָאָסָט.

אי עמיינער צופריידען, גלייטשט ער זיך שטארק;
אי עמיינער אויף עפֿען און בעם, גלייטשט ער זיך אויף
זיל'הבעט, נאך שטארקער.

אט האט עפֿען איבערן אייזו לויו א קלינג געטאן:
ס'אייז ביי א מײַדעל, איין-פִּיטען יאנגען זיך מיט איר
הבר'טע, אָרְזֶנְטָרְגָּפָּאַלְעָן אֵין גְּלִיטְשָׁעָר; דָּס מִיר
דייל פָּאַלְט, די חבר'טע פרובּט זי אָונְטָרְכָּפָּעָן —
ס'פָּאַטְיִיקָּעָט זיך אלְיָין אַיְזְמָאָל אֵין נאך אַמְּאָל, לאָט
אָפָּאָר מַאְל אָרוֹסָים אָמִידְעָלְשָׁעָן קוּוֹיטָשׁ, צוֹלָאָט אֵין
הָעָרְלָעְטָד דִּי הָעָנְטָה, קָאָן קוּסָן כָּפָעָן דָּס גְּלִיבָּ
גְּוּזְוּבָּט, — לוֹיפְּט בָּאָלְד אָונְטָעָר אָתָה, הָאָלָט אֵין
די צוּוֹוִיטָע, הָעָלָפְּט זיך אוֹפְּהָוִיבָּעָן דָּעַר עַרְשְׁטָעָר.

— אִיד האט זיך אָקלָאָפְּ גַּעֲטָאָן?

— נִין, נִין, זי עַנְטָפָעָרְט מִיט אָלְיָיבָּטָעָן שְׂמִיָּ
בָּעַל, — גָּאוּנִיט...

און אט שׂוֹעֲבָעָן פָּאָרְבִּי חָנָה אָוָן מַאְקָם, הָאָלָטָע
פָּאָר זיך גַּעֲשְׁלָאָסָעָן דִּי הָעָנְטָה וּוּ אֵין אָטָבָע. חָנָה סְ
זְוִיסָעָר, וּזְאַלְעָנָעָר «סְוּוּעָטָעָר»! דָּעַר וּוַיְסָעָר פָּוֹטָעָר
הָעָרְלָעְטָד! רְוִיטְצְעָלָאָמְטָע, וּוַיְסָעָ בָּאָקָעָן, סְבָּלִישָׁ
טְשָׁעָן מִיט פְּרִישָׁעָר פִּיבְּטָקִוָּט דִּי וּוַיְשָׁעָ אָוִיגָּעָן.
סְצָלָאָגָעָן זיך אָרוֹסָים עַטְלִיכָּעָ דָּהָנְקָעָלָעָהָר, וּוַעֲרָעָ
בָּאָדָעָקָט מִיט וּוַיְסָעָן פְּרָאָסָט. גְּלִיטָשָׁעָר קוּקָעָן זיך
אָסָה, — לאָעָן זיך נָאָכָּל פָּאָרְל, פָּאָרְלוּפָּעָן אוֹפְּ-צְוָרָ
פְּרִיאָר, בְּלִיְבָעָן אַיְפָּא וּוַיְלָעָה הַיְנָטָעָן, פָּאָרְלוּפָּעָן פָּוּן
הַעֲכָתָם, פָּוּן לִינְקָט. סְשָׂוִינְגְּדָעָלָט אֵין דִּי אוֹיגָעָן דָּס
שְׂטָאָל פָּוּן אָונְטָעָר אָלָעָמָעָן פִּים, וּוְאָטָשְׁלִיטָעָן מִיט
אָמָדָגָעָם גַּעֲרוֹדָעָר דָּס יְוָנָעָ, קְרַעְפְּטִינָעָ אַיְזָן. אָוָן

דאס איזן לאזט פון טאל-גוטמאל איזוים מורה/דינע קלאנגען, ווי ס'זאָלט זיך דא און דאס איז שטייקער שפאלטען, אדען פאר'בּשּׂוֹפְּטָער, שטילעה, ווי עס זאָלטען פֿלוֹצְלַזְגָּן ערגען בי א פֿידּעַל-שְׁפִילַעַר פֶּטוֹר נעם פְּלָאָצְעַן....

ויעזר פרײַנט, ברוז, געטט איזק אנטויל איז דען צערזיטען לוייבען איז איבערלוייפּען, שפֿילט זיך, מאכט דעם אַנטְשְׁפִילַעַר, איז איזק ער האט דאס קְּשֵׁמָר/שְׁטַזְמָן ערשטען מאָל דאס פֿיַדְעַל איזן וויסען "סְנוּעַטְעַדְרַ" דערזען.... אַטְהַלְטַעַת ער שיין לענגןער נישט אויס, פֿאַרְלְוִיפּטְעַט פֿון דְּגַטְקָם, הייטט זיך ניבען איזר פרײַע האט איזן — מען לאזט זיך איזן דְּרוּעַן.

באלד ווערט ער קאָפְּרִיזְגַּעַן, ווי אַ צְעַפְּנַטְעַט קינד: — "סְאַקְסְּמַן זָאַל נִין אַוְיכַּעַד ער ווִיט אַזְנַבְעַנְדַּר", — האט נלייך חרטה, ביתט זיך אַפְּ צְוִירִיק.... אַטְהַלְטַעַת ער ווי טִיטָּסְמָל אַפְּ אַזְנַבְעַנְדַּר, אַז ווי שלאנען זיך אַז אלע צוֹאמָעַן, פְּלָאָעַן.

און חנהן ניעטלט דאס, זיך האט הדאה פון אַט דעם שְׁפִילַעַן אַוְיכַּעַן אַיזוֹן, נאָר אַט שְׁרִוְיט זיך אויס: — נָה, אַלְזָא, רב ברוז, נונגונג! צוֹנְדַּז ווִיט שיין אַמעְנַשׁ.... נָאַט!... — ווי דערלאָנט אַיס אַיזן האנט, סְאַקְסְּמַן — די צוֹוִיטַע, שְׁפִילַטְעַט אַיזוֹס אַוְיכַּעַד אוֹר בְּרוֹסְטַעַן, אַפְּסִיס — אַזְנַבְעַט אַז:

— אַיזְנַפְּ, צוֹוִי! אַיזְנַפְּ, צוֹוִי! שְׁמַזְקַעַד! אַיזְנַפְּ, צוֹוִי! אַיזְנַפְּ, צוֹוִי! אַזְנַבְעַט אַז עס ווּט אויס: זיך ווּיסְטַעַר פּוֹינְגָּעַל, זיך — אוֹרְעַן צוֹוִי שְׁוֹאָרְגַּעַן פּוֹינְגָּעַל, אַזְנַבְעַט אַז עס שְׁוּעַנְכַּט דָּעַר מִיגְעַל אַז דָּעַר בְּלוֹיעַד

גאנטן, צויזען וויסען בערט און טבענעם, און שרײַט:
אייטם, צוויי! אייטם, צוויי! ווערטן ווילז און שרײַט:
אייטם, צוויי, אייטם, צוויי! ווערטן ווילזער, ווילזער
און שרײַט: אייטם, צוויי! איינט! צוויי! טטאָרְקָעֶר!
טטאָרְקָעֶר! ס'אָרָאָסְטָה! אַ-זּוֹ-אַיּוֹ—הָזֵן!
און דאס אַתְּ הִינְטוֹר דֵּי פִּים קְרַעְפִּינְטָה זְדָן,
טטאָרְקָט זִיךְן, וועט באָלְד פְּלָאָצְקָן בָּן טטאָרְקָיִיט.

בייטער: — שׂוֹאָרְצָען טַאָטָעָן מִיט נַאֲקָעָן
צְוַיְינָן, צְיַעַן אַיִּט וַיְיַעַרְעַע טַאָטָעָן בְּרוּיַּת אָן לְאָגָּב
איְבָּעָרְן צְעַקְרָעַלְמָעָן אַיִּת, אָונְטָעַד דֵּי פִּין דֵּי
נְלִיטְשָׁעָרָה; אָטְטָעַק לְוִיפְּטָה וְאָס אַרְבָּעָר פִּין אַיִּזְוּ
בָּאָרְגָּג צְיַוְיַעַן. אַ הִינְטוֹלָה, צִי אַ פְּקָם?.. אַ
טְּשִׁוְנָה/דִּיגְלִינְגָּה לְאָנְגָּעָד טַאָטָעָן לְוִיפְּטָה דָּעַטְטָה נַאֲךְ אַיְבָּעָרְן
וַיְיַעַשְׁקָן שְׁנִיִּי... אָטְטָעַק אַיִּזְוּ אַסְׁוֹן אַוְיָפְּן צְוַיְינָן
בָּאָרְגָּן... פָּאָרְשָׁוּגָּתָה. אָן וַיְיַדְעַר — שָׁא! וַיְיַדְעַר
בִּימְעָד, וַיְיַדְעַר וַיְיַעַשְׁקָן בערט, בלוייד רִים, וַיְיַעַשְׁקָן
פִּיעָרְלָאָךְ....

און דער טַאֲנְקָעַלְעַר הִימְעָד אַיְזָה פָּאָרְשָׁאָטָהָן מִיט
נַאֲצָעָן קוֹפְּסָטָה טַאָטָעָן, קוֹקָעָן וַיְיַאֲלַע אַרְגָּאָפְּן אַוְיָי
טָאָרְגָּעָן, אַנְגָּעַטְמָלָה, אוּס פִּילָּט זִיךְן וַיְיַאֲפָצָאָט. אָטְטָעַק
אָט — אָן סְ'עַטְטָה עַצְעַטָּן מִיט טַאָטָעָן.... אָן דער
שְׁנִי וַיְיַעַשְׁקָן פָּאָרְדָּעָקָט וַיְעַלְעַלְעַן מִיט טַאָטָעָן....
און אָט טַאֲקָעָן טָוָת זִיךְן גַּאֲרָטָאָטָל אַרְיָס אָט
אַ גְּרוֹיְסָעָר טַאָטָעָן, לְאָוָט זִיךְן אַרְגָּאָפְּן טַיְתָאָטָל וַיְיַאֲלַע
צְעַדְיִיצְטָעָן, וַיְיַסְׁצַעְגְּלִיטָעָן שְׁלָאָגָן! — אָן אַיִּשְׁ אַלְעַז
מְעַנְּסָט פָּנִיםְעָד נִיתְזִיךְן דָּעַט אַ וַיְיַגְּזַע אַ וַיְיַדְעַר
טַאָטָעָן לִיבָּט.

גָּאָלָד אָנוּ וַיְלַבְּעַר אָנוּ בְּרִילִיאָנְטָעָן

א ווינטערנאלט, א ווינטערנאלט, א ווינטערנאלט
 אין זואן קארטלאנד פאָרָך! צוינַּשען אַגְּנַּעַבְּעַטְּזַׂעַט
 בערג, זומם ליגען צַפְּרִידְעַן אין הויאָג אין שטְּלַעַט, וויס
 נעלענדט און בלוי געַטְּאַבְּעַטְּזַׂעַט, און געַטְּעַן אין זַׂעַט
 אַרְיַּה דָּסֶט גַּעֲרוֹשֵׁס פָּונַּן די גַּלְּיטְּשָׁעָר, אַזְּוִי אָזְּוִי גַּעֲרוֹשֵׁס
 קַּוְּקַּט אַיְּזַּפְּ זַּיְּ וְעוֹדְתָּה דַּעַר גַּאנְצְּעַד טַּמְּטַל אַיְּפְּזַּ אַיְּזַּ
 רַּאְכָּד וְוִי פַּאֲרַשְׁלְׂוְנְגָּעָן, גַּעֲרוֹת גַּאְרָה וְוִי אָסְיַּלְּ פָּונַּן וְיַּעַזְּבָּ
 אַיְּפְּגָּנְלְׂיַּעַטְּדָּר שְׁטְּלִיקִים. אָן שְׁטְּלַעַט וְעוֹדְתָּה אָלְּן.

טִימַּאְמָלְאָ אַבְּעָד : —

— פָּעַ — פְּפְפְּאָפָּאָ! פָּאָפָּא! — אַשְׁטְּאַרְקָעָד גַּעַט
 זַּוְּדָעָד, אַ רְעַזְעַז וְוִי פָּזָן אַ וְיַּלְּדְּצְּעִירְיַּצְּטָעָן לִיבָּ. —
 גַּדְּיַּק אַיְּגַּעַט פָּונַּן די וְיַּיְּמְעַרְעַע בְּעָרָג שְׁפְּרִינְגְּטָס אַרְזְּוִיָּה
 אַ שְׁוֹאַרְגְּזִידְאָ לְאַקְּאַפְּאַטְּמוֹן, מְזַעַּטְּ אַ וְיַּיְּסְעַד הַיְּדָ
 מִיטְּ שְׁטִיקָעָד דִּקְעָד הוַיְּטָעָ פְּלָאַמְּטָעָן... וְזַּאְגְּגָעָן...
 לִיכְטִינְעָ מְגַעְפְּטָעָד; פְּנִימְעָר — מְאַגְּעָן, שְׁפְּרִינְגְּעָן...
 מְדַאְלָט זַּיךְ אַיְּזָן וְוָגָאנָן אַגְּסָס אַגְּדָעָרָעָן, אַיְּגַּעַט אַיְּסָס
 אַגְּדָעָרָעָן אָן אַ לאַגְּנָעָה, לאַגְּנָעָה קִיטָּ. אַט גַּיט זַּיךְ
 די רַּאְשְׁנִינְעָ קִיטָּ אַ שְׁלִידְעָד אַהֲרָן, אַהֲרָן... וְוִידָּעָר
 אַן אוֹשְׁטוֹרִיסְטְּלָעַנְדִּיזָּעָן רְעַוְּעָ אַן פָּאַרְשְׁוּוֹינְטָט, אַיבְּרָעָר
 לְאַעֲנִידָּת צַוְּרִישָׁעָן די שְׁוֹאַרְצָעָ בְּיַּמְּעָד עַטְּלִיבָּעָ וְוִיסְטָ
 וְאַלְקָעָן הוּא.

געַפְּעַלְטָס דָּסֶט די גַּלְּיטְּשָׁעָר, וְוִי וְאַלְמָעָן דַּעַר בָּאָן
 דְּעַרְשָׁאָר אַפְּלוּ אַ דָּאַנְקָן גַּעֲזָגָט, וְזָאַרְוִיסָטָד דַּעַר פְּלוֹצְלָוְנְגָּ
 דִּיגְעָד גַּעֲרוֹדָעָד האָט זַּיְּ וְוִי פָּונַּן דָּסֶט נִיטָּ אַיְּפְּנָעָלָ
 טְּרִוְּיְסְעַלְטָס אַיְּן פָּונַּן דָּסֶט נִיטָּ וְוִינְגָּטָס, עַמְּ וְוִעְדָּת לִנְיָ
 נָאָר אַט גַּיט אַ צִּי אַן אַנְדָּעָר וְוִינְגָּטָס, עַמְּ וְוִעְדָּת לִנְיָ
 דַּעַר... עַמְּ גַּעַטְּעַן פָּאַלְעָן צַוְּבָקָעָ, וְוִיסְטָעָ צַנְיִיעָת. — דָסֶט
 גַּעַטְּעַן צַוְּבָקָעָ, וְוִיסְטָעָ צַנְיִיעָת. — דָסֶט

געטט זיך גאנר אווי איזן מיטענדערינעם דער בלאסמע
פערטער שניעדר שפעריטיק וויגע גלייבנגלטיג וויסטע
ווינטער געטען.

— פון וואנגן האט זיך גאנטמַן דער פערטער
שניעדר? ניט מנק ווערט און ניט מנק וויסט.
גלייטער געטען זיך יאנען פליימיגער און וועגן אלע
מעדר פארפלאנטערם איזן זיין גען. ס'זערט שטייר
איינער, געדיבטעה, פּזּוּזָעֶטּ שׂוֹעֵד צו זען עטוזאָס וויר
טען פון זיך.... לוייפט, לוייפט און פון דער וויסט
גען איזן זיך ניט אַרוֹזִצְרוֹיזַען....

* * *

פארן אַאוּקְנִין.

דער גלייטש פֿלְאַזּ ווערט ליבער... בעט זיך —
ממש — ביז רידען: נעם כאט אַריין נאך א גלייטש!
נאך איזן מאָל גלייטש זיך הוֹרֵךְ דעם גאנצען ראנַד!
נט ? טא איזו נאך אַטְאַל ! הא ? — צו דער פראָסט
זועט דען נאך לאָגָן אַנְהַאלְטָעַן ? און ביז מע דערלעכט
זיך דא צו אַט אַזְאַט... קום אַט איזן יונען זיט.
צוי די בייטעה, — דאס איזן איז דאָרט אַזְוַי נלאָט... א
צויירחַרְיַי שטַּאַרְקָעַ באָוָעָנָגָעָן און נאָבָדָעַם טראָנט
דאָס שווין אַלְיַיְן... אַנטְקַעַנְקַע ווינט ?... איז ווֹאַס ?...
סְאַיְוַן נאך בעסער, שטַּאַרְקָעַר !

דער עעלַס אַבְּער ווערט דאָז שיטעדער. טע מזוי
טַּאַרְגָּעַן פְּרִי אַיְשְׁטַּיְין. די פִּיס וועלַען זיין צאָרָעָר.
עם ווערט לַיְדִּיגְעָר, פּוֹסְטָעָר, ווערט דעם ווינט
הַיְמַלְיכָעָר, געטט דער זיך אַפְּקַעַדְעַן דעם שניי פָּזִ אַיְזִן ;
קַעַדְעַת ווי מיט וויבָע, ברוּטָע בְּחוּסְעָד, — עס האַיבָּעָט

נאָלָד אָוּן זַיְלָבָעָר אָוּן בְּרִילְיאַנְטָעַן

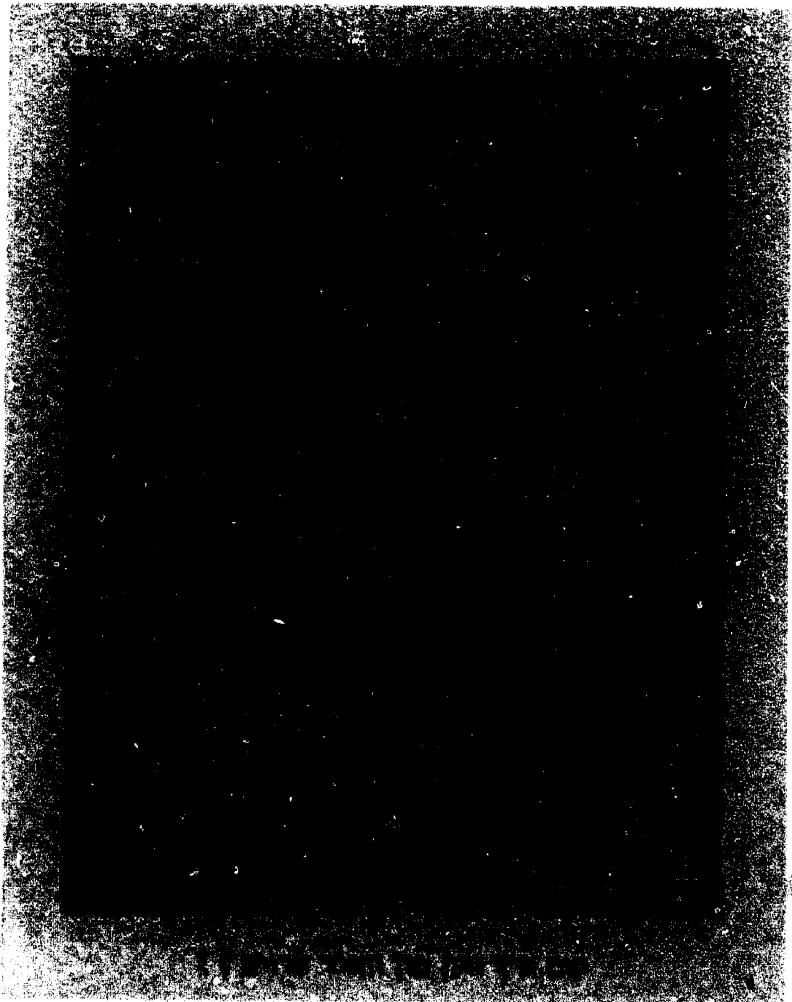
זיך אויך אַ ווַיִּסְעַד שָׁפֵרֶב, מְרַאֲתָמָ זִיךְ טִיכְ אַ לִיבְטָן
בִּיוֹעַד...

און אט האט ערצעין אַ פָּאַלְיְזָמָן צִינְגְּלִיְינָט זַיִן
פייפֿעל צָוָס מְוֵיל אָן אַרְיוֹנְבָּנְלָאָזָן אַ לְאָגָנָן פִּיךְ,
דער פִּיךְ הַאָט זִיךְ אַ צְנוּיִי, דְּרוּיִי מְאַר צְעַבְּרָאָכָן, אַיִן
נאָכְהָעָם ווַיְדַעַ אַזְעַק נְלִיאַה. — האָבָעָן באָלָד אלָעָן
אנְדָעָרָע פָּאַלְיְסָלִיטָט, ווָאָס אַיִיךְ דָּעָר זַוְאָךְ אַדָּס דָּעָם
איַתְ, גַּעֲנְמָעָן פִּיכְפָּעָן. סְצַעְטָרָגָנָט זִיךְ אַ צִימְעָלְדִּין
פִּיכְפָּעָן אַיִן דָּעָר נָאָכָט, צִיט זִיךְ אַיבָּעָר אַלְעָשָׂעָס קָעָפְ,

שְׁמִינִיסְט זִיךְ טִיכְ בִּיְמָשָׁק :

— אהִים, אהִים! אַיאָאַהִיםִיסִּים!
זְעַרְתָּ דָּעָר עַולְסָ ווַיְלָה, צְעַשְׁרָאָקָעָה, גַּעֲנָטָן זִיךְ טִיכְ
איַטְפָּעָט אַרְיוֹנְבָּאָטָעָן נָאָךְ אָן נָאָךְ אַ רָּאָנָה.
כָּאָפָט בְּרוֹךְ אָן חַנְהָן הַגְּנָטָעָן אָרוּס, נִיט אַ קָּאָר
סְאָגָעָ: שְׁנָעַל! אַ קִּיט! — כָּאָפָט זִיךְ מָאָקָט אָן אָן
בְּרוֹךְ פָּזָן הַגְּנָטָעָן, אָן סְאָקָסָן זְוַיְעָדָר אַ בָּאָקָאָנְטָעָר,
אָן דָּעָם בָּאָקָאָגָטָעָן אַנְדָעָרָה, לְאָסָט מָקָן זִיךְ אַלְעָזָעָן
אַיִן לְעַצְתָּעָן, שְׁגָלְסָטָעָן לְוַיְגָעָן.

אין ערְגָנִין אַיבָּעָר זְוַיְעָטָעָן, ווַיִּסְעַד פָּעַלְדָּעָר גִּיט
זִיךְ דָּעָר פָּעַלְדָּעָר שְׁנִיעָר בְּלָאָס, פָּאַרְטָהָאָכָט, טִיכְ דִּי
צְנוּיִי זְוַיִּסְעָר זְוַיְבָּעָר הַעֲרָנָעָר, ווָאָס הַוִּיבָּעָן זִיךְ לְבָנָהָן
שְׁפָרָאַלְגָּז מָוָן זַיִן קָאָפְ, אַיִן טָרִיט שְׁמָעָלָט עַד צִים אַיִיזְ
צִים, דְּוַאַיְגָעָן, נְלִיבְנִילְטִיגְעָן.

אַנְטֶרָלָעּ יִדִּישׁ בִּיְפְּלִיאָטְעָם
אַזְ פַּרְעָמָע אַרְבִּיו

אין דעם וויסען וואלד

וינטער. אין ערגן איז דער וועלט איז א וויר
סער וואלד פאראן — דער וואלד פון דעם פָּאַרְבָּלָאַגִּי
דוישעטען חתן. די וואמ פָּאַרְעָן בֵּי דער נאכט יענען
וויסען וואלד פָּאַרְבָּי דַּעֲצִילְעָן. איז יעדן נאכט. אין
א געויסער שעה, דערהערען זיך דַּאַרְטָעָן פְּלוֹגְלָונֶג
פעטנע מעטנע טרייט. — עס טרייבט וועך אין דעם
וואלד ווילד אום זיין פערד. באטש מאן וועט ניט קיעעט.
דאם פערד לוייט און לוייט און שטעלט זיך אפ פון
מאל צז מאל. און איבערן וואלד צעטראנט זיך דער
טאלט א פָּאַרְבָּיְתָקָן גַּעֲשָׂרִי:

— קומ איך וויהם פון וואלד אַרְהִים? ! קומ איך
וועץ פון וואלד אַרְהִים? !

עם איז געווין זוים און זוינטער איז דער וועלט.
אין ערגן איז א פעלד איז געשטאנען א וויסען
קרעטשטע.

אין איז דער וויסער קרעטשטע האט געוויאטט
א איז מיט זיין וויב.

און דער איז סיט'ן וויב האבען געהאט איז איז
איינציג קיד. א שיינע טאכטער. איז וועלכער נאט
און לוייט האבען זיי מקנא געווין.

און די טאכטער געהטען א בלַּה און איז חתן איז
געווין א קאסטער איז וואלד.

וָאַלְדָּ אָוּן וַיְלַבְּעֵד אָוּן גְּרִילִיְאַנְטָעָן

האט טע איגטאל פארגאנט געבראבט דעם חנן
א בריזעל פון זיין כלה, אויז דאָרט מיט אַ צימעדיינער

האגט געזען אַנגעריזבען: —

„די מאָמע בְּלִיבֶת הַיִנְט אֵין שְׁפָט אֹוָיף נְאָכֶט
אוֹן דָּעַד טְאַטָּע — קָם, קָם! דָּעַד וְעַט נִימֶת הַעֲרָעָן,
עַד שְׁלַאֲפָט אַ מִידָּעַ נְאָכֶן טְאָרָק.“

האט דָּעַד חַתָּן נִימֶת גַּעֲבָרָאַט, אוֹ טַע טָאָר נִימֶת
קְוַמָּעַן צָו אַ אִידְשָׁעָר טְאַבְּטָעַן אָהָן בְּאַטְּמַעְטַּמְּעָן
וּבְיַעַן, נָאָר עַד הַאט גַּעֲזָאָרָט עַס זָאָל וּוּעָרָעָן גּוֹט פְּגַזְּזָעָן,
טְאַטָּעָן, אוֹ עַד זָאָל קְוַמָּעַן וּזָעַן זָיין כלְּהָס טְאַטָּעָן וְעַט
שְׁוֹן שְׁלַאֲפָעַן אוֹן אוֹ אַנוּקְפָּאָרָעָן זָאָל עַד זָעַן קִין
הַאָן וְעַט נִימֶת קְרִיעָן... — וּוֹי אַ גְּנָבָן.

אוֹן וּזָעַן דִּי נְאָכֶט אוֹז צְוַנְעַפְּאָלָעָן, הַאט עַד אַנְיָן
גַּעֲזַעַלְעַט זָיין שְׂוֹאָרָצָעָן פָּעָדָן. אוֹן וּזָעַן סָאָז שְׂוִין
גַּעֲזַעַלְעַט פִּיגְטָעָר, הַאט עַד זָיְץ אֹוָיף אַיִם אַרְזִים
גַּעֲכָאָט אָוֹן זָיְץ גַּעֲטָמָעָן טְרָאָגָעָן דָּוָרְכָּן זָוָאָל. — וּוֹי
אַ גְּנָבָן.

דאָט שְׂוֹאָרָצָעָן פָּעָדָן הַאט זָיְץ גַּעֲדָאָגָעָן, הַאט
זָיְץ אֹוָיסְגַּעַזְזִיגָעָן אוֹן אוֹז גַּעֲזַוְאָוָטָעָן דָּוָרְכָּן גְּרוֹיסָעָן
וּוִיסָעָן זָאָל, אוֹן דָּעַד חַתָּן הַאט זָיְץ דָּעַטְאָר זָאָל
סָאָל צְוַנְעַבְּוִיגָעָן צָוָם פָּעָדָס קָאָט אָוֹן אַיִם צְוַמְרִידָעָן
גַּעֲפָאָטָשָׁט אֵין זָיין בְּרִיאַתָּעָן הַאָלָזָן, וּוֹי עַד זָוָאָלָט דֻּעָט
פָּעָדָן זָאָגָעָן: „פָּעָרָה, טִין גַּטְמָעָ! בָּאָלְדָן רִיאַסָּן מִירָדָן
חַרְךָ דֻּעָט גְּרוֹיסָעָן וּוִיסָעָן זָאָל, בָּאָלְדָן וּוּלָעָן סִירָדָן
אַזְוִיָּס אֹוָיף דִּי אַפְּגָעָן וּוִיסָעָן פְּלַדְעָן זָיְץ דָּעַד קְרַעְפָּשָׁ
מע, צָו סִין כְּלָהָן!“

די צִיִּית אַכְעָד הַאט זָיְץ גַּעֲזַוְיִגָּעָן, די נְאָכֶט הַאט

געטטען וועדען אלין נעטער, מיטפער און שטעהן,
און אהום אויז נאך אלץ געטטען וואלד און וואלד.

האט דער חתן געטטען ייגען זיין פעד נאך
שטארקער, וויל אים האט באנט געטצען די גטו ציימט.
אויז ער אוזו אוף זיין שאווארטען פעד געפלויינען און
געפלויינען דורך'ן ברויסטען וויסטען וואלד, נאך וווען ער
האט זיך אימגעיקט, האט ער פאר זיך אבער נאך אלין
געדען דעם וויסטען וואלד... אלץ בלוי וואלד און
וואלד! ...

באלד אבער האט ער דערזען, ווי דארט איזזיף
ענדיגט זיך שווין דער גרויסער וואלד. דאס האָרֶץ
האט און אים אויפגעצעיטערט פון טרייד. די אונגעט
וועגען אים מיטאָטָאָל גַּהֲזָאָרְעָן לִיכְתְּבָרָעָד און ער האט
נאך שטארקער אונטערגעשטערט זיין פעד...
אבער, ווי נאך ער קומט צו אהין איזזיף דערזעט
ער שלז'לונג, או פון דארטען הוייבט זיך נאך ערסת
פון דאס ניי און ברויסער וואלד, וויסער וואלד און
וואלד! ...

האט זיך דער חתן געטאָט האָרֶץ, געשמייכעלט
אין אויז וויסער געטארען. און אים האט זיך געטטען
דוכטערן, או ער זומט דורך'ן די פַּאֲרֵשְׁנִיְּטָע בְּיִסְעָד די
וויסער קְרֻעְטְּשָׁמָע. — אלע פַּעֲגְּסָטָע פון דער קְרֻעְטָשָׁ
מע זענען פַּגְּסָטָע, נאך פון איזיגען קְרַקְט אָרוֹיִס זיין
שיינע בלה. שרײַט ער צו איד:

— “בָּאָלָד קְוֹמָעָן טִיר פָּוּן ווּאָלָד אָרוֹיִס!”
און ער געטט נאך שנעלען איילען דאס פעד. —

ער דאט זיך אוש איזטגעשטעלט איזיך די איזעגס פון
ואטפעל און געטמעק שריעיך : —
— "מיין פעד ! געטשוויד ! ! "

האט זיך דאס שווארטצע פעד איזטגעציגען אויפֿן
בריטיך וועג צוישען די וויסטע ביימער, און האט זיך
גענטען טראגען אווי. אז ער האט במעט אונערירט
די ערדר מיט זיין בזיך. איז דעם חתן פון דעם געטערען
היימליךער. פאר זינגען איזיגע איז אום אַרְוִיסְנֶעָן
שוואטמעק זיין שיינע כליה, ווי זי ציטערט און שטיינ
כגלט און שריבט צו אים :
"די מאטען בליבט און שטאפע אוק דעד נאכט,
און דער טאטע — קומ ! קומ ! ער וועט ניט הערען !
ער שלאפעט אַטְזֵעַר נאכּן מאָק."

דען חתן ווערט פון דעם פְּרִילְיאָך און ער שריבט
צו איד :

— מיין שיינע כליה ! באלאד ביזטו לעבען מיר !
און עס וועט ניט וויסען דיין טאטע און עס וועט ניט
ויסען דיין טאטע, נאָר מיין פעד, וואָס איז מיט טיר !
ווארהים ער החטַט נאָרטַט געטראכט, אָז מען טאר
ניט קומען צו אַזידישע טאכטער ווי אַנגַבָּ.

טיאטאטאל אַכְּבָּר איז דעם חתנס פְּרִילְיאָך געטערען
אייטחאָיג ! — ס' שמעקט און ניסט... דער וואָלָד אַיז
אַיס אַינְגַּאנְצָעַן געטערען געטערען פְּרִילְיאָך,
חוֹיךְ און גרוּיס ! .. האט דער חתן איזטגעציגעטרט און
אייז שיער ניט פְּרִילְיאָך געטערען פְּרִילְיאָך אַיז
קָאָס בְּיִ אַיס האט איזטגעבליצט :

"ס' האט מיר ווער פְּרִילְיאָך טִין פֻּעד ! ! קִם

איך וווען פון וואלד אַרְזִים? ... קומ איך וווען פון וואלד
ארַזִים! ? ...

פֿינְקָעַן האַבָּעַן גַּעֲנְמַעַן שְׁפֶרְצִיכַן פֿונְגַּס חַתְּנַס
אוֹיגַעַן. ווַיֵּלֶד האַט עַר גַּעֲנְמַעַן אַרְזְטְּרִוִּיבָעַן אַין
וְאַלְדִּיְין פְּעַזְהָה, ווַיְיַיְנַבְּהָה, אַין ווַיֵּלֶד האַבָּעַן פֿוֹן דַּעַם
טִיפְעַן וְאַלְדִּזְה צַו אַיס גַּעֲנְמַעַן הַילְבָעַן פְּעַטְמַע טַעַטְמַע
טוֹרִיטָה. ווַיֵּלֶד אַין פְּרַעְמַד האַט זַיְךְ פְּאַרְבִּי אַיס גַּעֲנְמַעַן
טְרַאְגַּעַן דַּעַר וְיַיְסְעַר וְאַלְדִּזְה, ווַיְפַאַר אַגְּבָה.

— האַדְנוֹ! האַדְנוֹ! — האַט דַּעַר חַתְּן גַּעֲנְמַעַן
שְׁרִיְעַן — האַדְנוֹ, מִיַּן בְּלָה, אַיךְ הַאַבְּדִיךְ לִיבָּה!
אַין פֿוֹן עַרְגָּעַן וְיַיְתָה האַט אַיס עַמְּצַעְעַר צְוֹרִיקָה
גַּעֲשִׂירַעַן:

— האַדְנוֹ! האַדְנוֹ — אַיךְ דַּאְבָּה — דִיךְ —
לְלִיְּ-יִ-בְּה!
הַאַט זַיְךְ דַּעַם חַתְּן גַּעֲנְמַעַן דַּאְבְּטַעַן, אֹו עַר הַעֲדַת
אַין דַּעַם וְיַדְעַר גַּעֲנְמַעַן דַּעַר בְּלָהָס רַוְפָּעָן. — זַיְךְ רַוְפָּעָן
פֿוֹן אַט דַּאְרְטַעַן, פֿוֹן אַט דַּאְנְגַעַן ... אַין וְיַדְעַר גַּעֲנְמַעַן
זַיְךְ אַיס דַּאְבְּטַעַן, אֹו אַט עַנְדִּיגַט זַיְךְ דַּעַר וְאַלְדִּזְה ...
אַט עַנְדִּיגַט עַר זַיְךְ דָא אַין אַט עַנְדִּיגַט עַר זַיְךְ
דַּאְרְטַעַן ...

אַין אַט עַנְדִּיגַט עַר זַיְךְ אַין עַטְלִיבָה פְּלַעְצַעְעַר אוֹוְיַה
איַיְנַסְהָל ...

אַבְעָר וְוַאַיהַן נַאֲר עַר פְּאַרְטַה אָן, פְּאַרְזְׂזַוְיַנְדָעַן דִּי
צִיְּבָעַט! ... אַין דַּעַר וְאַלְדִּזְה וְוַעֲרָת נַאֲר דִי אַלְזַן נַעֲסַעְרָה
אַין פְּרַעְמַדָּה, אַין פְּאַר דִי אוֹיגַעַן שְׁפֶרְצִיכַן אַין טַאְגָּן
צַעַן בְּלוּעַ פְּיִיעַרְעַן, זַוְּאַס עַמְּצַעְעַר צִינְדַּט וְוֹאַו אַגְּטַס

וְאַלְדִּזְה אַוְן זַיְכָּר עַד אַוְן בְּרִילְיַאנְטַעַן

וועלך : אז דארט דער בייזער קרייקרייך פראסט,
זו דאס איז דער גנטער פעטער שניער ? ...

אבל אט דערזעט דער חנן פאר זיך מיטאטאל אַ
ברײַטטען זועג זומס פיזט צו ווייסע אַפֿגעַע פֿעלְעָד,
ווזם לוייטען אוֹשֶׁן אַזּוּק בִּזְוּן נְרוּסְטָן פֿאַרְשָׂטָעָרְעָטָעָן
הימעל . איז עד צְנַעַפְּאָלָעַן צְוֵם פֿעַד . דארט אַרְיכַּט
געטומען זיך האָז אָזָן אַוְיסְגַּעַטְרִיךְן זוּי אַ בְּאָפְּרִיךְ
טעַר :

— מײַן פֿעַד ! מײַן גַּעֲטְרִיךְעַר פֿעַד !

האט דאס פֿעַד אַ הַיְוָשָׁע גַּעֲטָאָן, זיך אַוְיםְגַּעַן
צְוִיגַּעַן נָאָר לְעַנְגָּעַד אָזָן זיך גַּעֲטָמָעַן טְרָאַגְּעַן אַיבְּעָרְעַן
זועג, זוּי אַ פִּילְטָן בּוֹינְגָּעַן.

אין מיטען האָט אבל דאס פֿעַד אַ שְׁפָרוֹנָג גַּע
טָאָן אַיִּיף צְוִירִיךְ, האָט אַוְיסְגַּעַטְרִיךְ דִּי אַוְיעָדָעַן, זיך
אַ שְׁפָעַל גַּעֲטָאָן אַיִּיף דִּי דְּוִינְטְּרַשְּׁטָעָן פֿיט . האָט צְעַד
עַפְּגָּעַט דָּס טְמִילָה, אַרְוִיסְגַּעַטְרִיךְעַט דִּי גַּעַלְזְוִיסְעַט
צְיִינְדָּה, דִּי נָאָולְכָּבָּעָר האָבָּעָן זיך זוּילְד צְעַשְׁפִּירִיט אָזָן
די אוֹיגְנָעַן האָבָּעָן גַּעֲטָמָעַן בְּלִיצְעַן גְּרִין ! — דארט
שְׁטִיטָה אַגְּטְקָעְגָּעַן דָּעַר בְּיַזְעַד קְרִיְיךְרִיךְ פֿרָאָסָט . —
נְיִין, קוֹק זיך אָבָּה, דאס אַיז דָּאָך נָאָר דָּעַר גַּעֲטָעוֹר פֿעַד
טעַר שאַגְּיָעַר .

און אַזְוֵי האָט נְאַכְּדָעַס גַּעֲטָאָטָעַן, אַז דִּי פְּאַמְּעַד
איַז שְׁוִין טָעַר פּוֹן שְׁטָאָט נִימְגַּדְעַן, אָז דָּעַר שְׁטָאָט
הָאָט זיך שְׁוִין מְעַד פּוֹן שְׁלָאָפָּה נִימְגַּדְעַבָּאָט, אָז
דִּי טְאַבְּסָאָד אַזְוֵי אַזְוֵי שְׁטָעַנְדִּין בְּיָמִים פֿעַטְפֿעַטְעַד

נָאָלָד אָזָן זַיְלְבָּעָר אָזָן בְּרִילְיָאנְטָעַן

פארబּויבּען, און דער חתן אויז שווין מעז קיינטאל פון
וואלד ניט אויזים.

און די וואם פֿאָרְעֹן אַמְּתָאָל אַין ווִינְטָאָה, פֿאָרְבּוּי
יעַגְעָם ווִוְיסְקָן ווּאָלֶד, זָגְעָן, אֹז יְעַדְעַ נְגַכְתָּ אַין אֲגַע
וּוִיסְעָד שָׁעה, דָּעַרְהָעָרָעָן זִיךְ דָּאָרָט מִיטָּאָמָל פֿעַסְטָע
טּוּסְטָע טְרִיטָט. —

עם טְרִיבְכָּט וּוְעָד אַין דָּעַם ווּאָלֶד אָומֵן, ווּילְד זַיְן
פֿעַרְדָּה, בְּאַמְּטָשׁ מִעְן זַעַט נִיט קִינְגָּעָם. עַם הַעֲדָת זִיךְ —
זָגְעָן זַיְן — וּוי דָאָס פֿעַרְדָּה לְוִוְוְתָה, לוּסְטָט אַין שְׂטָעָלָט
זִיךְ אֲפַח פֿחָן מַאְלָן זַיְן מַאְלָן... אַין אַיְכְּעָדָן ווּאָלֶד זַעַט
טְרָאָגָט זִיךְ דָּעַם חַתְּנָס פֿאָרְבּוּיְגְּקָטָעָר גַּעַשְׁרִיּוּי:
— קָוָם אַיךְ וּוֹעֵן פֿוֹן ווּאָלֶד אוֹזְוּס? קָוָם אַיךְ וּוֹעֵן
פֿוֹן ווּאָלֶד אָרְיִים? — — — — — — — — — —

א נרוּפַע מעשְׁהַלָּאָר פָּנִים דָּבָר אַינְגַּטְּרָאוֹן

אַינְגְּטְּרָאוֹן פָּאֶלְגְּסְטְּרִילְּבָאָן נַאֲמָן

נַאֲלָד אָוֹן זַיְלָבָעַר אָוֹן בְּרִילְיאַנְטָעַ

- (1) דָּי מַעַשְׂה מִיטָּן נַאֲלָדְעָנוּם אַינְגְּלָזָן
- (2) אַ שְׁמַעְתְּבָעַדְעַן דָּעַר וַיְמַעַן דָּי, שְׁמָטָן וַיְאַתְּהָרָה
- (3) וַיְיַמְּנָעַדְעַן (דָּאָס אַנְגְּלָזָן) פָּנִים וַיְיַמְּנָעַדְעַן אַ וַיְיַמְּנָעַדְעַן גַּבְּעַן
אוֹן זַיְלָבָעַר פָּאֶלְגְּסְטְּרִילְּבָאָן דָּי מַעַשְׂה מִיטָּן דָּהָן אָוֹן זַיְלָ
וַיְיַמְּנָעַדְעַן (וְאַלְדָּן)
- (4) אַ שְׁמָטָן : דָּעַר (לְאָנוֹגְּנָרְבָּעַן דָּי, דָּעַר בְּאֶרְכָּסָן)

בָּאָלָד אָוֹן זַיְלָבָעַר אָוֹן בְּרִילְיאַנְטָעַן

- (5) דָּעַר רַמְּבָּס אָוֹן דָּס מַעַנְצְּלָעַן
- (6) דָּעַר מַשְׁמֵּד אָוֹן דָּעַר אַכְּבָּס
- (7) דָּעַר נַפְתָּה
- (8) דָּי מַעַשְׂה מִיטָּן דָּי צָוָאָה שִׁינְעָפוֹת
- (9) בְּעַרְעַל פְּרָגְעָנָר אָוֹן דָּעַר דָּסָן
- (10) בְּעַרְעַל פְּרָגְעָנָר אָוֹן דָּעַר דָּסָן אָוֹן בְּזַעְמָה
- (11) דָּי מַעַשְׂה מִיטָּן דָּעַר מַזְהָה שְׁמַת
- (12) דָּי מַעַשְׂה מִיטָּן דָּעַר אַפְתָּה אָוֹן דָּעַר אַלְזָעָן דָּי בְּדָה
- (13) דָּי פְּאֶרְזִיָּגְלָעַטְעַן בָּה מַזְהָה אָוֹן דָּעַר נַפְתָּה
- (14) פָּנִים חִימְשָׁן : דָּעַר אָוֹן דָּסָן גַּעֲונָן פָּנִים שְׁמַת, דָּי בְּזָה
עַן בְּזָה אָוֹן פָּנִים בְּדָה

FARLAG AMERICA, 215 East Rway, N. Y.